

Voedselautonomie in de EU

AgriFoodTop – 18 juni 2025

EU-voedselautonomie

Factoren van invloed

- Deskstudie voor TKI – Agrifood
- Begeleid door vertegenwoordigers TKI en LVVN

Voedselzekerheid

Er is sprake van voedselzekerheid wanneer alle mensen op elk moment fysiek, sociaal en economisch toegang hebben tot voldoende, veilig en voedzaam voedsel dat voldoet aan hun voedingsbehoeften en voedingsvoorkeuren voor een actief en gezond leven.

De vier pijlers van voedselzekerheid zijn beschikbaarheid, toegang, gebruik en stabiliteit. De voedingsdimensie maakt integraal deel uit van het concept van voedselzekerheid (FAO, 2009).

Voedselautonomie – wat is dat eigenlijk?

- De mogelijkheid van de EU om voldoende voedsel te produceren of via handel te verkrijgen, nu en in de toekomst
- De nadruk ligt dan op 2 dimensies van voedselzekerheid, namelijk
 - de beschikbaarheid van voedsel
 - de stabiliteit in de voorziening daarvan
- De studie richtte zich op de factoren die hierop van invloed zijn

Situatie in de EU anno 2025

- Voor de meeste producten zelfvoorzienend
 - Niet voor tropische producten als fruit, koffie en thee
 - Niet voor olie- en eiwithoudende gewassen, zoals palmolie en soja

Afhankelijkheden

- Inputs
 - Veevoer
 - Energie
 - Meststoffen (kali, fosfaat)
- Toegang tot voedsel is in 2025 kernprobleem voedselzekerheid, niet beschikbaarheid

Wat als de EU op eigen benen komt te staan?

- Voedselvoorziening niet in gevaar
 - Forse veranderingen nodig in consumptie en productie
 - Meer bonen, koolzaad etc telen in de EU
 - Minder dierlijke eiwitten produceren en eten

Minstens zo belangrijk

- Verminderen afhankelijkheid (invoer van) energie
- Terugwinnen nutriënten uit afvalstromen/riool
- Grond beschermen
- Watervoorziening op orde
- Boeren!

Een blik op de toekomst

Gevolgen
klimaatverandering
ongewis

Geo-politieke
ontwikkelingen fluïde

EU-agenda
verduurzaming
voedselproductie

Ten slotte

- Met Oekraïne bij de EU wordt het (veel) makkelijker
- Veel elementen zijn ook van belang als EU niet naar autarkie zou streven

Vragen?

Petra.Berkhout@wur.nl

